

25 Jan

JD Per

1884.

1884 Julius

Egyhármegyei jegyző könyve

A bihari ev. reformált egyházmegye

Nagyváradon 1884 évi július 28-án

Oláh József egyházmegyei tanácsbíró és Ritoók Zsigmond
egyházmegyei gondnok kettős elnöklete mellett tartott

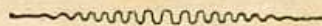
közgyűlésének és törvényszékének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

KIADTA:

K U N B É L A,

egyházmegyei jegyző.

N A G Y V A R A D,

NYOMATOTT HOLLÓSY JENŐ KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1884.

A bihari ev. ref. egyházmegye Nagyváradon,
1884 július 28-án tartott közgyűlésének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

Oláh József, mint legidősebb egyházi tanácsbíró és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok kettős elnöklete mellett, jelen voltak: Szabó Károly, Biró János, Benedek László, Csillag Lajos egyházi-, Kiss Elek, Papszász Károly, Ercsey Dezső, Mezey Mihály világi tanácsbírák. Kun Béla, Szigethi Elek egyházi-, Miskolczy Árpád világi jegyző. Kocsis József lelkészgyámoldai, Nádudvari Lajos közpénztárnok. Hegyesi Márton ügyész. Dombi Lajos könyvtárnok.

Lelkészek :

Bokros Benedek h.-k.-száldobágyi, Bugyi Sándor j.-hodosi, Bugyi Mihály h.-k.-ujlaki, Ember Pál m. keresztesi, Hegedűs Ferencz kis-jenői, Könyves János kis-marjai, Lévy Mihály b.-szentmártoni, Nagy Sándor vánesodi, Szalai Pál h.-k.-pályii, Szemes László szent-jánosi, Szilágyi Márton esökmői, Józsa Gábor nagy-szántói, Veres Imre pap-tamásii rendes lelkészek. — Zsigmond Ferencz nagyváradai vallástanár. Szokolay Béla, Major Gyula, Mátéfi Ferencz segédlelkészek.

Képviselők :

Ártándról: Hámos Imre egyháztanácsos. *Biharról:* Mákócsi Imre egyházt. *Bojtról:* Csizmadiap. Imre gondnok. *Jákó-Hodosról:* Veress Sándor gondnok. *H.-K.-Pályiból:* Nagy Sándor egyházi jegyző. *H.-K.-Száldobágyról:* Egyedi Sándor gondnok. *M.-Keresztesről:* Kiss Antal egyháztanácsos. *N.-Váradról:* Platthy József és Füredi László egyháztanácsosok. *Püspökiből:* Halász Sándor gondnok.

Síterből: Major Gyula segédlelkész. *Szent-Jánosról*: Fekete József egyházi jegyző.

A tanítótestület részéről:

Juhász Lajos nagyváradai énekvezér és Szabó Gyula m. telkii tanító, mint képviselők. Dankó Sándor nagyváradai énekvezér, Fodor Gyula, Gáspár Sándor, Sziráky Béla, Engi Ferencz, Szabó Lajos, Daróczi József, Bokros István tanítók s számos hallgatók.

Egyházi elnöknek az egek Urához emelt buzgó imája után világi elnök Ritoók Zsigmond, annak kinyilvánításával, miszerint Esperes ur a gyűlésen meg nem jelenhetvén, egyházi részről az elnöki széket Oláh József, mint legidősebb tanácsbíró foglalandja el: a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

55. szám. Felolvastatott az esperesi jelentés, mely általánosságban jelezi a főt. Püspök urnak, az országos közalapra vonatkozó több rendbeli leiratát, azoknak megtörtént köröztetését s így elintézését, Szabó István püspökii id. lelkésznek ezen állásában meghagyását, Szalárdra id. lelkészül Surányi Lajos kinevezését, több tanító által a tanítói vizsgálat letevése utáni oklevél megszerzését, indítványozván, hogy azon tanítók, kik a folyó évi aug. havában tanítói oklevelet nem szereznek: hivataluktól elmozdítandók legyenek.

Az esperesi jelentés részben már körözés által elintézését nyert tárgyai tudomásul vétetnek s az egyházmegyei közgyűlés csak a következőkre nézve hozza meg részletes határozatait:

1-ör. A közalapra vonatkozólag határoztatik, miként azon egyházakat, melyek még mind eddig be nem küldötték az országos közalapra vonatkozó ajánlati iveket s összegeket, esperes oda és úgy utasítsa, hogy ajánlataikat tegyék meg s az ajánlati iveknek és összegnek beszolgáltatását akként eszközöljék, miszerint a folyó évi aug. 18-kán kezdődő egyházkerületi közgyűléshez felterjeszthetők legyenek.

Egyébiránt esperes utasittatik, hogy ha netalán va-

lamely egyház a közalapra vonatkozó ajánlatát meg nem tenné is: az összes beérkezett ajánlatokat a felülvizsgáló bizottságnak adja ki s azokat az egyházkerületi közgyűléshez terjessze fel.

2-or. A tanítói oklevelet még nem szerzett tanítókra nézve esperes indítványa elfogadtatván: utasíttatnak mindazon tanítók, kik még oklevéllel nem bírnak, miszerint a folyó évi augusztus havában tartandó tanítóképességi vizsgálaton maguknak oklevelet szerezni annyival is inkább el ne mulasszák, mert ellenesetben, ha a mulasztás alaposan igazolható nem lenne, állásaiktól elmozdítottatnak.

Mely határozatok, a kellő intézkedés végett, Gaál Imre esperessel közöltetni rendeltetnek.

56. szám. Lelkészi féljövedelem biztosítása érdekében beadott bizottsági véleményes jelentés szerint, azon özvegy, kinek férje a féljövédelmet egészen be nem fizette, ha a hiányzó részt pótlólag utánfizetni vonakodnék, csak azon arányban részesíttessék gyámdíjban, a mily arányban a féljövedelem befizettetett, e helyett joga lévén az özvegynek végkielégítésül az egész befizetett féljövedelmi összeget kamat nélkül visszakövetelni.

A bizottság véleménye elfogadtatik s az e tekintetbeni intézkedésre gyámpénztárnok utasíttatik.

57. szám. Szemes László szentjánosi lelkésznek az egyházak helyesebb osztályozhatása szempontjából, — a lelkészi fizetések újabb felbecslése iránt tett, és érdemleges határozathozatal előtt, véleményes javaslattétel végett, az egyetemes lelkészértekezlet elé utalt, a bihari ref. egyházmegye 1884. évi 49. sz. a. határozatában foglalt indítványára, a kis-marjai, körösvölgyi és sárréti lelkész értekezleti körök véleményes javaslatai beérkezvén s felolvastatván:

a tett indítvány értelmében a lelkészi javadalmazások újabb és a tényleges viszonyoknak megfelelő felbecslése egyházmegye szerte ezennel elrendeltetik; a becslés kivételére nézve, a sárréti lelkészértekezleti kör véleménye értelmében utasításul adatván, hogy ezen becslés első sorban, lelkész és presbyterium által történjék, ezen első becslés az e. m. látogató küldöttség által, a helyszinén felülvizsgáltassék, s az így felülvizsgált becslések vég elbírálás végett, az egyházmegyei közgyűlés által választan-

dott bizottság elé lesznek terjesztendőek. A becslésnél a lelkészi jövedelmek 10 évi átlaga — stólat és beltelek hasznát is ideértve, — veendő alapul.

58. szám. Olvastattak a kis-marjai, körösvölgyi és sárréti lelkészértekezleti körök jegyzőkönyveinek, a kegyeleti év visszaállítása iránt tett indítványra vonatkozó véleményes javaslatai, — melyek szerint, a két előbb említett kör egyáltalában nem, az utóbbi szótöbbséggel hozott határozatában a kegyeleti év visszaállítását óhajtja.

Érdemleges határozathozatal előtt — az egyetemes lelkészértekezlet elé utasítatik. Miről Gaál Imre értekezleti elnök értesítetik.

59. szám. Olvastattak a fenti számban említett lelkészértekezleti köröknek, a könyvtár alaptőkéje hova fordítására vonatkozó indítvány tárgyában keletkezett határozatai.

Hasonlóul az egyetemes lelkészértekezlethez tettenek át. Miről Gaál Imre értekezleti elnök értesítetik.

60. szám. Előterjesztettek a püspökii egyházban folyó évi június 29-kén, Bugyi Sándor ref. lelkészszé történt megválasztására vonatkozó iratok, az ezen választás ellen Halász Sándor és társai részéről beadott panaszkérvénnyel, továbbá ezen panasz vizsgálata tárgyában Nádudvari Lajos és Kiss Elek vizsgáló kiküldöttek által bemutatott iratokkal együtt, figyelmeztetvén Ritoók Zsigmond társelnök a közgyűlést, hogy az egyházi törvények 212. §-ának rendelkezéséhez képest, ezen ügybeni érdemleges határozat az egyházmegyei bíróság hatásköréhez tartozik.

Azon körülmény előrebocsátása után, hogy Oláh József és Szabó Károly egyházi tanácsbírák, a püspökii lelkészi állomásra pályázók és jelöltek voltak s ekként a fentforgó kérdésben érdekelve vannak: Biró János egyházi tanácsbíró és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Benedek László, Csillag Lajos egyházi, Ercsey Dezső, Papszász Károly és Mezey Mihály világi tanácsbírákból, az egyházmegyei bíróság megalakíttatván: a választásra vonatkozó összes iratok, további megfelelő eljárás végett, az egyházmegyei bírósághoz áttétetni rendeltetnek.

61. szám. Az egyházmegyei bíróság ítéletének meghirdetése után, előterjesztetik Hézer Károly, Csáky Mihály, Kovács

Ferencz, Kabai Gábor, Borsi Lajos, Szilágyi János, Patai Sándor, Mezey János, Felvinczi Ferencz, Gyarmati Ferencz, Csáki Sándor és Vadászi Ferencz püspökii presbyterek folyamodványa, melyben a püspökii választás alkalmából felmerült bonyodalmak és hosszas időn keresztül tartó izgalmak megszüntetése czéljából: *Szabó István* ottani időközi lelkészt más helyre áthelyeztetni kéri.

Eltekintve úgy a jelen folyamodványban, valamint a folyó évi június hó 29-kén foganatosított püspökii lelkészválasztási ügy vizsgálatával megbízott küldöttség jelentésében felhozott panaszok vizsgálatától és érdemleges elbírálásától, — miután ezen egyházmegyei közgyűlés meggyőződése szerint Püspöki egyházközség másfél év óta felzaklatott nyugalmanak helyreállításával és belbékéjének fentartásával, *Szabó Istvánnak* időközi lelkészi minőségben, a nevezett egyházközségben maradása össze nem egyeztethető: annál fogva Gaál Imre esperes ezenel utasittatik, hogy Szabó István időközi lelkészt 30 napi határidő keretén belül, Püspöki községből valamely más egyházközségbe helyezze át.

Miről Gaál Imre esperes, a püspökii ref. egyházközség és Szabó István püspökii időközi lelkész végzésileg értesíttetni rendeltetnek.

62. szám. A sárréti lelkészi kör kívánatára Nagy Sándor váncsodi lelkész panaszt emel Gaál Imre esperes ellen azon oknál fogva, mert daczára annak, miszerint ő Biharra pályázott, pályázati kérvénye, a jelölő bizottság elé nem terjesztett; kijelenti azonban azt, miszerint kérvényének azon részét, hogy a választás megsemmisíttessék, visszavonja s csak Gaál Imre esperes ellen kér, pályázatának a jelölő bizottság elé nem terjesztése miatt vizsgálatot elrendelni s az igazságot kideríteni.

Minthogy az egyházmegye arról győződött meg, hogy a vizsgálat által, a teljes igazság kiderítése, a Nagy Sándor pályázati kérvényének a jelölő bizottság elé nem terjeszthetőségét illetőleg, lehető nem volna: a vizsgálatot el nem rendeli s az egész ügyet befejezettnek tekinti.

Miről Nagy Sándor értesíttetni rendeltetik.

63. szám. Vári János k. n. révi lelkész panaszt emel ottani gör. kath. lelkész Justin Vasul ellen, mint a ki a fenálló tételes törvények világos és folytonos megsértésével, vegyes há-

zasságban élő ref. vallásu szülők: névszerint Domokos Katalin leányát továbbá Masech János róm. kath. atya és Cserege Erzsébet ref. vall. anyja iker leányait illetéktelenül megkeresztelte, s hozzá az anyakönyvi adatokat soha át nem szolgáltatja.

Mint a fenálló törvényekbe ütköző jogsérelem, a főt. egyházkerületi közgyűlés elé terjesztetni határoztatik, felkérve a főt. egyházkerület, hogy mint máskor, ugy ezen esetben is, a törvény értelmében eljárni, illetve jogorvoslatot eszközölni sziveskedjék.

64. szám. Vári János k. n. révi lelkész és berettyó szent mártóni ref. egyház a szavazás elmulasztása miatt reájok rótt pénzbírság alóli feloldoztatásukat kérvén:

Vári János, mint a fenálló szabályzatot ismételve figyelmen kívül hagyó mulasztó, okadatolatlan kérelmével el, és a kiszabott bírság haladéktalan befizetésére utasittatik; a b. szentmártóni egyház megokolt mentsége alapján a bírság alól felmentetik. — Miről közpénztárnok — mihez tartás végett értesittetik.

65. szám. Olvástatott a körös nagyrévi egyházlátogató küldöttségnek esperes urhoz intézett s onnan ezen közgyűlés elé terjesztett, — a k. n. révi egyház tagjai által lelkésztanítójuk Vári János ellen emelt panaszok ügyében felvett jegyzőkönyvi jelentése, melyszerint nevezett lelkésztanító vádoltatik azzal, hogy a házasulókat az esketés megtagadásával — a rendes stólán kívül, — az esketési bizouyitványok előleges és szükségtelen kiváltására kényszeríti, hogy temetések alkalmával — bucsuztatás címén, külön fizetést igényel, majd a rendes díjon túl alkudozik; éneket vezetni nem tud; hiveivel szemben lelkészhez nem illő módon, goromba, sértegető, sőt a küldöttség jelenlétében is magáról elfeledkező volt, — hogy tanítói hivatalában hanyag, mi miatt a ref. egyház valláserkölcsei és nevelésügyi legszentebb érdekei nemcsak szenvednek, hanem az egyház a teljes felbomlás veszélyének van kitéve.

Nagy begbotránkozással értesül az egyházmegyei közgyűlés Vári János lelkésztanító törvénybe ütköző eljárása, lelkészhez nem illő magaviselete, s az egyházat végromlás örvényébe süllyesztő hivatali hanyagsága felől, s tekintve azon missziószerű szerepet, melyre ezen egyházmegyében a k. n. révi

egyház helyrajzi fekvésénél fogva hivatottnak látszik, — nem hagyhatja érintetlenül a felsorolt s a lelkésztanító által is beismert vádpanaszokat; annál fogva sajnálattal bár, de az egyháznak létérdekeit szem elől tévesztteni nem engedő örállói helyzetéből folyó erkölcsi kötelezettség nyomása alatt: Vári János lelkésztanító ellen, az egyházi törvény 257 §-a c., e., és h., pontja értelmében, a fegyelmi eljárást ezennel elrendeli — a 266 §-ban említett hivatalos megkeresésnek tekintvén a látogató küldöttség jelentését.

Ezen végzésről az egyházmegye elnöksége további intézkedés végett azzal értesítettik: hogy az eljárando bizottságnak átadásul adja, miszerint a k. n. révi egyház és lelkésze közötti villongásoknak eredetét, a hivek közönyössége, sőt csökönössége fejlesztő okait kipuhatolni, s a sikerre vezető intézkedések iránt annak idejében jelentését ezen közgyűléshez beterjesztteni feladatául ismerje.

66. szám. Előterjesztetett a darvasi ref. egyház folyamodványa, — melyben az országos közalapból 500 frt segély ki-
eszközlését kéri.

Ezen kellőleg felszerelt folyamodvány a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez azon vélemény kíséretében határoztatik felterjesztetni, hogy tekintetbe véve, miszerint a folyamodo egyházközség lakosai, a legközelebb mult években teljesített toronytető- és iskolaépitkezési költségeknek viselése által szerfelett tulterheltettek, és ezen még vissza nem fizetett kölcsön utján eszközlött építkezési terhet fokozza azon körülmény, hogy a hivek a Berettyó és Ölyvös viz áradásai következtében több évek óta rendkívüli anyagi károsodásokat szenvedtek; — tekintetbe véve továbbá, hogy a templom mennyezetének roskadt állapota s eként az építkezés elkerülhetetlenül szükséges volta kellőleg igazolatik; tekintetbe véve végezetre, hogy ezen nagyobb számban román nemzetiségű lakóssággal bíró közösségben a ref. egyház pártfogása — egyszersmind a magyar nemzeti nyelv támogatása is: — mindezen indokoknál fogva az országos közalap végrehajtó

bizottságánál a folyamodó egyházközség által kérelmezett segélyt kieszközölni méltóztassék.

Mely határozat kézbesítése mellett: Gaál Imre esperes az okmányok szabályszerű hitelesítésére és a főtiszteletű egyházkerület elé juttatására utasittatik.

67. szám. Előterjesztetett Török Mihály h.-k.-ujlaki lakos felfolyamodása, — melyben az egyházfíság el nem fogadása miatt reá, az egyházközség által kirott 20 frt pénzbírság alól magát felmentetni kéri.

Az egyházi törvények 18-ik illetve 176-ik §-aiból kifolyólag egyházi hivatalok viselése alól az egyháztagok előhaladott életkór, idült betegség, katonai, illetőleg polgári közszolgálat és vagyontalan szegénység miatt levén fölmenthetők, különben a felmentési díjat fizetni kötelesek; miután ezen felmentő okok közzé folyamodónak sem 40 éves életkora, sem pedig nevének beteges voltára nézve az egyházközség által különben is megezáfolt egyszerű állítása nem tartozik: annálfogva a folyamodóra az egyházfíság el nem vállalása miatt, kirott 20 frt felmentési díj fentartása mellett: az alaptalan fellebbezés elutasittatik.

Mely határozat a h.-k.-ujfalui ref. egyházzal és Török Mihály ottani lakóssal közölni rendeltetik.

68. szám. A lelkészjelölő bizottság választási időtartama ez év aug. havában lejárván s így a bizottság újbóli megalkotása szükségeltetvén:

Lelkészjelölő-bizottsági tagokul egy évi időtartamra, titkos szavazattal, következők választatnak meg: rendes tagokul: Biró János, Ercsey Dezső és Kiss Elek; póttagokul: Mezey Mihály, Csillag Lajos és Benedek László.

Miről nevezettek értesíttetni rendeltetnek.

69 szám. A folyó évi aug. 18 s következő napjain tartandó egyházkerületi közgyűlésre képviselők kiküldése szükségeltetvén:

Képviselőkül Biró János egyházi és Kiss Elek világi tanácsbírák ezennel kiküldetnek, s részükre a megbízó levelek kiadatnak.

70. szám. Olvastatott a n.-váradai egyháztanács 97/1884.

számu felterjesztése, Vass Károlynak azon fellebbezési adóügyében, melyre nézve az egyházmegye 1883. szept. 28-kán tartott közgyűlésének 118. számu végzése által az egyháztanács-hoz felvilágosítást kívánó leiratot intézett, a fellebbezett üg-yhöz tartozó minden előző iratok felterjesztését rendelvén el.

Az egyháztanács jelzett számu felterjesztésében előadja, miszerint az eddig már felterjesztett okmányokon kívül, más okmányok rendelkezése alatt nem állanak, felvilágosításul azonban kijelenti, miszerint a Vass Károly által megjelölt ingóságok az egyház által csakugyan felülfoglaltattak, azonban a lefoglalt ingóságok kellő időben el nem árvereztetvén, azok a tulajdonos által időközben eladtak.

Miután az egyházmegyei közgyűlés a felterjesztés folytán meggyőződött arról, miszerint Vass Károly által az egyháznak felajánlott s az egyház által felülfoglalt ingóságokból, nem a Vass Károly mulasztása miatt nem vehette be az egyház a 9 frt adóhátralékot: a fellebbezésnek ezennel hely adatik, s Vass Károly a 9 frt adóhátrány kötelezettsége alól feloldatik; tekintettel azonban arra, miszerint a jelzett ingóságok el nem árvereztetésének okozója az illető összeg erejéig felelősséggel tartozik: utasítatik a nagyvárad-i egyháztanács, hogy az egyház ezen károsodásának okozóját kipuhatolván, a maga hatáskörében kártérítést szerezzen.

Miről Vass Károly felfolyamodványa s a nagyvárad-i egyháztanács a többi iratok kapcsában értesitetnek.

71. szám. Szemes László volt pénztárnok a folyó évi tavaszi közgyűlés által helyben hagyott számadásában tévedésből feleslegül feltüntetett, azonban tényleg tulkiadás gyanánt tekintendő 17 frt 97 krt visszaadni kérelmezi, — támogatván kérését a pénztárt átadó küldöttségnek ide vonatkozólag tett hasonló jelentésével.

Szemes László kérelmének ezennel hely adatván: a 17 frt 97 kr részére a közpénztárból kiutaltatik, s erről ugy folyamodó, mint Nádudvari Lajos közpénztárnok végzésileg értesittetik.

72. szám. A h.-k.-ujlaki egyháztanács felterjeszti jóvágyás végett a közötté, mint vevő, s Finta István és neje Jordán Rebeka, mint eladók között megkötött adásvételi szerződést, az

egyház által H.-K.-Ujlakon 232. számú telekjegyzőkönyvben 972. h. r. szám alatt foglalt ingatlan birtoknak, temető helyiségül, 200 frtért történt megvásárlása ügyében,

Az adásvételi szerződés az egyházmegye részéről helyben hagyatik, s felsőbb megerősítés végett a főt. egyházkerülethez felterjesztetni rendeltetik.

73. szám. Csuka Ferencz nagy-kerekii ref. segédlelkész kéri magát a bihari ref. egyházmegyébe bekebeleztetni.

A kérvényhez csatolt bizonyítványok és a kérvényre vezetett esperesi igazolvány alapján folyamodó Csuka Ferencz, segédlelkészi minőségben, a bihari ref. egyházmegyébe ezennel bekebeleztetik, és főnöke Gaál Imre esperes a bekebelezési díjnak az egyházmegyei közpénztárba leendő befizetésére s folyamodónak okmányai visszaadása mellett leendő értesítésére utasittatik.

Mely határozat Gaál Imre esperes, továbbá Nádudvari Lajos borsi lelkész és közpénztárnokkal tudomás és alkalmazkodás végett közöltetik.

74. szám. Előterjesztetett özv. Tóth Józsefné, született Jakó Katalin bihari ref. lelkészné folyamodványa a néhai férje után követelt 21 frt egyházmegyei könyvtári alapítványi tartozás elengedése iránt.

Tekintetbe véve, miszerint az egyházmegyei könyvtárnak az 1858-ik évben történt alapítása alkalmával néhai Tóth József volt lelkész a szóban forgó 21 frt alapítvány tétele, illetőleg telajánlása által a más tagok részéről fizetni kötelezett 1 frt, úgy később 2 frt évenkénti tagsági díj terhétől mentesült, s ekként ezen könyvtár jótéteményeit ily hosszas időn keresztül az alapítványi tőke megfizetésével járó viszonszolgálat teljesítése nélkül élvezte; — tekintetbe véve továbbá, hogy a kérelem teljesítése esetén különösen a kisebb javadalmazással egybekötött lelkészek özvegyei hason tárgyu kérelmet emelhetnének s az egyházmegyei könyvtár alapja idővel rendeltetési céljának meg nem felelő csekély mérvre szállíttatnék: annál fogva folyamodónő alaptalan kérelmével elutasittatik.

Mely határozat a bihari egyháztanácsnak és özv. Tóth Józsefnének kézbesíttetni rendeltetik.

75. szám. Hegyesi Márton ügyész a folyó évi 22. számú határozat folytán beterjeszti a költségelőirányzat és számadás javaslatba hozott rovatos mintáit.

Az esperes a bemutatott minták körözésére s annak utánna az egyetemes lelkészi értekezlethez áttételére oly felhívással utasittatik, hogy annak elfogadhatósága, esetleg módosítása tekintetében az egyetemes lelkészi értekezlet a legközelebbi egyházmegyei közgyűlésre véleményes javaslatot tegyen.

Miről Gaál Imre esperes végzésileg értesíttetni határoztatik.

76. szám. Szemes László szentjánosi lelkész a Varga István féle 200 frtos gyámoldai tartozás és kamatai befizetésére köteleztetvén, kéri magát, az önhibáján kívül reá nehezült tartozás kamatai fizetésének kötelezettsége alól felmentetni s az említett tőkének a gyámoldai szabályok értelmében 3 év alatti befizetésére a kedvezményt megadni.

A fizetésre kötelezett folyamodó hibáján kívül felszaporodott kamatok mai napig történő elengedésével: Szemes László szt.-jánosi lelkész utasittatik vagy köteleztetik a 200 frt tőkének 3 év alatti esedékes kamataival leendő befizetésére, addig a nevezett összegről szabályszerinti kötelezvényt kiállítani s a tartozást biztosítani tartozván.

77. szám. A darvasi ref. egyház által megerősítés végett bemutatott magtári alapszabályzat, ügyész és a két pénztárnoknak véleményes javaslattétel végett kiadatván: jelenti a küldöttség, hogy ezen alapszabálytervezetet, azon szabálytalan eljárás miatt, mert a magtár kezelése az alapszabály 4-ik §-a értelmében egy az egyháztanáctól teljesen külön álló független és felelős választmányra bízni terveztetik, mely intézkedés a zsinati törvények 28-ik §-a 5-ik pontjával teljesen ellentétben áll — megerősíteni nem lehetvén, az alapszabály újabb kidolgozás végett a darvasi ref. egyházhoz vissza küldendő.

Küldöttség jelentése elfogadásával az alapszabálytervezet a darvasi ref. egyháznak, az idézett törvény figyelembevételével eszközözlendő újabb kidolgozás végett, visszaadni rendeltetik.

78. szám. Olvastatott ügyész és pénztárnokoknak a vancsodi és p.-tamásii magtárkezelési alapszabályzat némi módosítására vonatkozó véleményes jelentése.

Az eredeti példányokra átvezetett módosítások szabályszerű beillesztése után, mely módosítások a követelések biztosítása és törvényes megítélhetősége érdekére vonatkoznak — említett alapszabályok egyházmegyénk által megerősíttetnek, miről nevezett egyházak az ügyiratok kapcsában értesíttetnek.

79. szám. A zsákai ref. egyház előjárósága megerősítés végett beterjeszti újonnan építendő tornyának tervrajzát, tervezetét és költségvetését, a költségkivétési kulcsot, melyszerint az egyháznak minden 16 éves tagja, nemi különbség nélkül, fejenként 3 frtot, minden egyszobás káztulajdonosa 2 frtot, több szobás házbirtokos 4 frtot, minden negyedurbéri telek föld tulajdonosa 10 frtot fizetni tartozik, továbbá, hogy a szerződést Veres Károly és Puskás Albert n.-szalontai társvállalkozókkal 4500 frtért megkötötte, s hogy az építés folyamatban van s nem sokára befejezve lesz.

A hozott nagy áldozat kellő méltánylása mellett: egész örömmel erősíti meg egyházmegyei közgyűlésünk a minden pontjaiban kellően átgondolt szerződést, hagyja helyben a bemutatott tervrajzot és költségvetési kulcsot.

80. szám. Olvastatott a k. marjai lelkészi kör 3 sz. a. indítványa, melyszerint az esperesi hivatal felkérendő lenne, az osztályozás alapját képező egyházmegyei lelkészi javadalmak sorrendi kimutatására.

Mint előzőleg hozott határozattal feleslegessé vált indítvány: mellőztetik.

81. szám. Ugyanannak 4 számára, melyszerint az egyházmegye közvetítésével a főt. egyházkerület felkérendő lenne az összes egyházak lelkészi javadalmainak táblás kimutatására:

Szintén mellőztetik.

82. szám. Ugyanannak 6-ik számú azon indítványa, hogy a társ egyházmegyék jegyzőkönyvei, régebb gyakorlat szerint köröztessenek, s hogy a közérdekű határozatokról szemelvény bemutatásával valamelyik jegyző megbizassék:

Elfogadjatik, s erről esperes értesíttetik, a szemelvény előállításával pedig levéltárnok megbizatik.

83. szám. Olvastatott a körözsvölgyi lelkészértekezlet jegyzőkönyvének 4. sz. a. azon indítványa, hogy a teológiát végzett, sőt vizsgát tett, de helyet nem nyert papjelöltek nagyobb egyházaink fitanítói állomásain alkalmaztassanak.

Mint az ideiglenességet nem tűrő tanügyi törvényekbe ütköző indítvány mellőztetik.

84. szám. Szücs Lajos egyházmegyei világi tanácsbíró, betegsége miatt, a gyűlésen meg nem jelenhetését írásban bejelentvén:

Sajnos tudomásul vétetik.

85. szám. A nagyváradai lelkeszi körnek elnök Nagy István megkálálozása folytán, elnöke nem lévén:

esperes megbizatik, hogy a nagyváradai lelkeszi kör tagjai közül az elnökválasztási teendők intézése végett korelnököt nevezzen ki, miről Gaál Imre esperes értesíttetni rendeltetik.

86. szám. A nagyváradai egyház nevében Kun Béla lelképásztór, az egyháznak ez év szeptember havában megtartandó száz éves fenállása jubileumára az egyházmegyét meghívja.

Örömmel értesül egyházmegyénk a nagyváradai egyház által célba vett ünnepély megtartásának szándékáról s egyszersmind határozatilag kimondja, miszerint a jelzett ünnepélyen magát az egyházmegyei elnökség s az összes tanácsbírák által képviseltetni fogja.

Miről az egyházmegyei elnökség s a nagyváradai egyház értesíttetik.

Mindezen számok hitelesíttetek.

Az 55, 56, 62, 68, 69, 70, 71, 72, 84, 85 és 86 számokat jegyzette Kun Béla.

Az 57, 58, 59, 63, 64, 65, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82 és 83 számokat jegyzette Szigethi Elek.

A 60, 61, 66, 67, 73, 74, 75 közgyűlési és 2-ik bírósági számokat jegyzette Miskolczy Árpád.

A bihari reformált egyházmegyei bíróság 1884
évi jul. hó 28-án Nagyváradon tartott ülésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak :

Biró János egyházmegyei tanácsbíró és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Benedek László és Csillag Lajos egyházi, továbbá Ercsei Dezső, Papszász Károly és Mezei Mihály világi tanácsbírák.

2. szám. Előterjesztetett a püspökii egyházban folyó év junius hó 29-én Bugyi Sándor megválasztásával foganatosított ref. lelkészválasztásnál felvett jegyzőkönyv.

Továbbá kapcsolatosan tárgyalás alá vétetett Halász Sándor és több püspökii lakósoknak ezen választás megsemmisítését kérő fellebbezésük.

Hasonlóul előterjesztetik ezen panasz folytán az egyházmegyei elnökség által kiküldött Nádudvari Lajos és Kis Elek vizsgáló-bizottsági tagok által bemutatott jelentés, a felvett vizsgálati iratokkal együtt.

Végezetre felolvastatik Gaál Imre esperes nyilatkozata, melyben a szóban forgó lelkészválasztásnál állítólag elkövetett alaki hibák terhe alól magát felmentetni kéri.

Tekintetbe véve, miszerint a panaszkodók azon állításai, mintha a megválasztott jelölt fizetésleengedési ígéret, vagy más bárminemű tiltott eszközök használatával működött, vagy párthivei működtek volna a választás előmozdítása iránt, részint semmivel sem bizonyítottak, részint pedig határozottan megcáfoltattak maguk a panaszkodók részéről felhi-

vott s a vizsgáló-bizottság által kihallgatott tanuk által; tekintetbe véve továbbá, hogy habár a választás határideje az egyházi törvények 197. §-a ellenére nem a választást megelőző két egymásutáni vasárnapon hirdettetett is meg, mindazonáltal miután a vizsgálat során kétségíelenül beigazoltatott, hogy a választás határideje folyó évi Május 22-én, s ezen felül a választást megelőző vasárnapon a szószékből meghirdettetett, tehát a törvény kétszeri meghirdetést kívánó rendelkezésének elég tétetett, és a választási határidő köztudomásra juttatását kelőleg igazolja egyrészt azon körülmény, hogy a 222 szavazó jogosult egyháztag közzül aránylag igen számos, t. i. 187 tag szavazati jogát tetteleg gyakorolta is; más részről azon körülmény, hogy a fenforgó, említett szabálytalanság miatt választási jogának gyakorlásától senki meg nem fosztatott; tekintetbe véve, miszerint a törvény a jelöltek névsorának a templomi szószékből a választás határidejéveli együttes többszörös meghirdetését nem követeli; — mindezen indokoknál fogva. a f. évi június hó 29-én, Bugyi Sándor megválasztásával foganatosított püspökki ref. lelkesválasztás ezennel megerősítettik, és az ezen választás megsemmisítése iránt Halász Sándor és érdektársai által beadot fellebbezés elutasítottik.

Az eljáró vizsgáló küldöttek napi és fuvardijjai egyenként 11—11 frtban, összesen 22 frtban megállapittatván: a panaszlevélhez csatolt 50 frtnak — az említett költség és postadij levonása után — fennmaradt részlete, Gaál Imre esperes útján Halász Sándornak visszaadatni határozottatik,

Mely határozat az egyházmegyei közgyűlésen meghirdettetvén, Gaál Imre esperessel, — továbbá a püspökii ref. egyházzal és Halász Sándorral, felfolyamodó társai nevében is, közöltetni rendeltetik.

Ezen szám hitelesítettett.

Jegyzette: Miskolczy Árpád világi jegyző.

BETÜRENDES TÁRGYMUTATÓ.

	Szám
Csuka Ferencz n. kereki s. lelkésznek bekebeleztetik	73
Darvasi egyház az országos közalapnak ajánltatik	66
Darvasi magtársabályzat nem erősített meg	77
Egyházkerületi képviselők választatnak	69
Esperesi jelentés ügyei elintéztetnek	55
H. K. Ujlaki egyház adásvételi szerződése helyben hagyatik	72
Kegyeletévi indítványok egy. lelk. értekezlethez tétetnek .	58
Költségelőirányzati és számadási mintaügy	75
Könyvtár tőkepénzére tett indítvány egyl. lelk. értekezlethez tétetik	59
Körözsvölgyi körnek theológiát végzetekre tett indítványa elvettetik	83
Lelkeszi javadalmak újjabbi felbecslése kimondatik	57
Lelkeszi javadalmakra tett hasonló indítvány felesleges . . .	80
Lelkeszi javadalmakra ugyanilyen indítvány is felesleges . .	81
Lelkeszi féljövedelem biztosittatik	56
Lelkeszjelölő bizottság választatik	68
Nagy Sándornak esperes elleni panaszügyében vizsgálat nem lesz	62
Nagyvárad egyház 100 éves jubileumára az egyházmegyét meghivja	86
Nagyvárad lelkészi kör elnököt válasszon	85
Püspöki lelkészválasztás megerősítettik	60
Püspökből Szabó István elhelyezendő	61
Révi és b. sz. mártoni lelkészek nem szavazásért feloldást kérnek	64
Szemes László számadása helyesbítettik	71
Szücs Lajos betegség miatt jelen nem lehet	84
Társ egyházmegyék jegyzőkönyvei közözendők	82
Tóth József-féle könyvtári alapítvány az özvegynek nem en- gedtetik el	74
Török Mihály felebezésével elutasittatik	67

Zsákai toronyépítési szerződés megerősítettik	79
Váncsodi és paptamásii magtársabályzatok megerősítettnek	78
Varga István-féle gyámtartozás ügye	76
Vári János panasza gör. kath. lelkész ellen kerülethez terjesztetik	63
Vári János révi lelkész ellen fegyelmi vizsgálat rendeltetik .	65
Vass Károly adóügybeni felelőszedésének hely adatik . . .	70

